

Н.Ю. Меженна,

доцент Київського національного університету будівництва і архітектури

НОВАЦІЙНІ БУДИНКИ МАЙБУТНЬОГО В СЕРЕДОВИЩІ ІСТОРИЧНОГО МІСТА

Майже ніколи сучасникам не вдавалося знайти назви та визначити терміни для стилістики архітектурних рішень, в яких самі ці сучасники і живуть. Чим ближчий до нас період життя, тим складніше надати реальну оцінку та визначити стилістику того чи іншого архітектурного витвору. Тим більше, що різноманітні стилістичні перетинання іноді дуже розтягнуті у часі та просторі.

Нещодавно творчих людей поділяли на «фізиків» та «ліриків», у З.Гідіона є сентенція, що наука і промисловість ворожі мистецтву та емоціям. Але архітектура, більше за інші мистецтва, пов'язана з технологіями, наукою, новими конструктивними розробками. І чим далі, тим більше. Майже всі сьогоденні відкриття, нові спеціальності та досягнення з'являються на перетинанні різних наук та технологій. Сучасні світові будівлі використовують новітні розробки у всіх галузях, технології енергозбереження, доходючи до того, що будівля стає майже автономною, незалежною від міських мереж. І саме такі об'єкти стають провідними, символами нашого часу та лідерними реперами.

Також впливають на проектні рішення сучасні технології проектування, можливість відразу проектувати в 3-D об'ємі, вибудовувати трьохвимірні поверхні та їх різноманітні перетини. Навіть з'явився новий термін – «комп'ютерна архітектура», тобто така, про яку і мови не могло бути раніше, коли архітектори працювали з лінійкою та олівцем. Складні технологічні вирішення, новітні технології, перетин різних галузей надали архітекторам і конструкторам нових можливостей. Все це призвело до того, що архітектура стала більш об'ємною, скульптурною.

Внаслідок генетичного сприйняття наше бачення не завжди відразу відкликається на актуальні потреби, а знаходиться під впливом застарілих зразків минулого. Тому нове, актуальне сприйняття повинно боротися з генетичним, котре в той же час служить основою його розвитку.

Будинки, виконані в новій стилістиці (будемо поки що називати її так, бо, як ми розглядали вище, чим ближче до нас період створення об'єкту, тим складніше надати їм стилістичну оцінку), самодостатні. Часто виникають суперечки, чи вписуються вони в оточуюче середовище, чи не виглядають монстрами на тлі різночасових, але більш спокійних за своєю структурою.

Можливо, колись вони стануть символами місць, в яких побудовані, як Ейфелева вежа та скляна призма у Луврі стали символами Парижу. Але, якщо мова йде про будинки-новації, що не стоять автономно, а знаходяться в структурі історичної вулиці, то за своєю нетиповою пластикою вони обов'язково привертають увагу спостерігача, побудовані на контрасті, претендуючи відразу на акцентні позиції. І часто будинок, що за своєю планувальною структурою мав бути рядовим в забудові вулиці, завдяки своїй незвичній пластичності, своєрідним матеріалам та стилістиці стає своєрідною домінантою, перетягуючи на себе зорові координати. Акцент і фон іноді змінюються місцями. Така стратегія на випереджуючу архітектуру призведе в подальшому до того, що амбіції нащадків спонукатимуть їх творити об'єкти, які ще більше яскраві та нетипові.

Г.А. Носенко,

*доцент Київського національного
університету будівництва і архітектури*

РЕЛЬЄФ ЯК МІСТОУТВОРЮЮЧА ОСНОВА МІСТ МАЙБУТНЬОГО

Важливими умовами, що забезпечують використання художнього потенціалу ландшафту як першооснови архітектурно-просторової композиції міста є:

- ясність прочитання ландшафту, тобто легкість розпізнавання, порівняння та засвоєння значення для художньої структури окремих його компонентів, виразна різниця між геометричними характеристиками їхніх окремих однорідних елементів (наприклад, різна висота гір або глибина долин, ярів, балок тощо);
- наявність візуальних взаємозв'язків, що забезпечують поєднання окремих частин в ціле;
- композиційна впорядкованість, гармонійне співвідношення як однорідних елементів, так і всіх компонентів загалом;
- цілісність загального враження від певної матеріально-просторової системи, яка й створює образ ландшафту.

Ієрархічні рівні елементів містобудівельної композиції та їхня взаємодія з ландшафтом. До найбільш типових для розміщення міста на складному рельєфі належать такі ієрархічні рівні елементів просторової композиції:

- матеріальні домінанти – унікальні історичні ансамблі міста й окремі пам'ятки архітектури, а також значні за функціональним, архітектурним і соціальним критерієм сучасні об'єкти, розміщені на найвищих відмітках